

Predsjednik virovitičke HVIDRA-e Mirko Poljanac: Status branitelja ne treba se koristiti kao olakotna okolnost na sudu, pogotovo za slučajeve silovanja i pedofilije

5. STUDENOGA 2022.

Treba li se sudjelovanje u Domovinskom ratu koristiti kao olakotna okolnost prilikom donošenja presuda? Pogotovo onih koje se odnose na kaznena djela **silovanja** ili **spolnog zlostavljanja djeteta**?

Pitanje je to koje već mjesecima bruji u hrvatskom javnom prostoru. Na njega su odgovarali kolumnisti, mediji, suci, odvjetnici, udruge koje se bave zaštitom žrtava i njihovih obitelji...

Za potrebe **našeg serijala** o pedofiliji u društvu, na njega nam ovaj put odgovara predstavnik one populacije koju to i treba pitati – branitelj.

Mirko Poljanac je umirovljeni hrvatski branitelj sa činom pukovnik i u zvanju glavni policijski inspektor. Dugogodišnji je predsjednik virovitičke HVIDRA-e. Ona danas okuplja više od 1100 ranjenih hrvatskih branitelja s virovitičkog područja te zajedno s drugim braniteljskim udrugama s područja cijele Virovitičko-podravске županije promiče uspomenu na Domovinski rat i brine se za braniteljsku populaciju.

Poljanac je dragovoljac Domovinskog rata od samih početaka, od 15. kolovoza 1990. godine. Aktivno je sudjelovao u borbenom sektoru (jedinici za posebne namjene) do kraja rata. Nekoliko je puta ranjavan. Nositelj je, između ostalih, Spomenice Domovinskog rata i Spomenice domovinske zahvalnosti te medalje Bljesak i Oluja.

Prije dvije godine dobio je Zahvalnicu Grada Virovitice za promicanje prava branitelja iz Domovinskog rata i doprinos u radu HVIDR-e Virovitica.

Na pitanje treba li se sudjelovanje u Domovinskom ratu koristiti kao olakotna okolnost prilikom donošenja presuda za kaznena djela braniteljima, njegov je stav jasan.

BITI UZOR, A NE TRAŽITI MANJU KAZNU

– Ne, ne treba! Pred zakonom su svi i moraju svi biti isti. To se odnosi i na hrvatske branitelje. Jer mi, hrvatski branitelji, danas moramo biti uzor cijelom društvu, a ne svoj braniteljski status i sudjelovanje u Domovinskom ratu koristiti za bilo kakve benefite koji bi umanjili posljedice bilo kojeg kaznenog djela za koje treba odgovarati pred društvom i sudom. To se pogotovo odnosi za kazneno djela silovanja ili bilo koje vrste nasilja i seksualnog nasilja nad djecom i maloljetnicima – smatra M. Poljanac.

Kaže kako branitelji moraju ostati primjer borbe protiv nasilja i u miru te da „nijedan hrvatski branitelj, koji je branio svoju i tuđu obitelj, koji je branio domovinu (a domovinu čine ljudi), nema pravo danas činiti bilo kakav protuzakoniti čin. Nema pravo na nasilje prema bilo kome, niti se zbog sudjelovanja u ratu može smatrati povlaštenim pred sudom.“

-Upravo suprotno. Baš zato što je branitelj mora se protiv nasilja boriti te štititi druge – poručuje.

M. Poljanac nije „samo“ umirovljeni hrvatski branitelj sa činom pukovnik. On je dugogodišnji djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova, koji je 2006. godine umirovljen i u zvanju glavni policijski inspektor MUP-a za područje PU virovitičko-podravske.

Godinama je u policiji radio na slučajevima seksualnih i krvnih delikata.

Poznata mu je mučna procedura prijavljivanja silovanja, kaznenih djela iz domene pedofilije, dugotrajni postupci i svjedočenja. Ističe kako mu je poznat strah koji prolaze žrtve, ali i osudu ne samo okoline, već ponekad i najbližih članova obitelji tijekom i nakon samog postupka, kad se i usude prijaviti počinitelja.

Ujedno, upozorava i na tamnu brojku neprijavljenih i neotkrivenih slučajeva, zbog kojih cijeli problem dobiva samo dodatnu težinu.

Branitelji, koji su i sami žrtve posljedica rata, prvi bi trebali pokazati solidarnost i razumijevanje za žrtvu. Zato nema opravdanja ni ublažavanja kazne za bilo koji nasilni čin koji danas počinje, ponavlja Poljanac. Svaki novi slučaj u kojem se status branitelja koristi za ublažavanje kaznenih djela baca ljagu na cijelu braniteljsku populaciju.

TERET KOJI ŽRTVE NOSE CIJELI ŽIVOT

-Kaznena djela na štetu djeteta i maloljetnika su posebno teška kaznena djela, s kojima sam se susretao za vrijeme moje službe. Pokazalo se da su žrtve tih kaznenih djela, pogotovo kod silovanja i pedofilskih zločina, obilježene za cijeli svoj život.

Taj teret zauvijek nose, a svatko se s njim nosi drugačije: vi nikad ne znate može li se osoba oporaviti nakon te vrste nasilja, koliko nasilja uopće može podnijeti u životu i hoće li ikad uspjeti ostvariti neke normalne ljudske, bračne i obiteljske odnose. Svaki je zato slučaj strašan i mora ga se procesuirati.

Ni danas, kao cijelo društvo, još uvijek ne poduzimamo dovoljno da zaštitimo žrtve i da se počinitelje adekvatno kazni, pogovoto za silovanja i pedofiliju – upozorava.

Na upit – što s braniteljima koji su počinitelji kaznenih djela, a za koja odgovaraju pred sudom – može li se PTSP, nasilje i iskustvo koje su proživjeli u ratu uzeti kao olakotna okolnost, M. Poljanac kaže kako svaki slučaj treba sagledati zasebno.

FOTO: ILUSTRACIJA, PIXABAY.COM

No koristiti status branitelja da se izbjegne veća kazna – jasno je protiv toga. Treba provesti zakonski proces, a potom i vidjeti kako se može pomoći osobi, naglašava.

– U ratu čovjek radi i što želi i što ne želi. Imali smo u ratu maloljetne branitelje. Sa svojih 16, 17 godina, umjesto da misle o curama i izlascima, umjesto da ostanu djeca i sretno odrastu, ti su dečki stavili pušku na rame i vidjeli i prošli svašta. Neki se ni danas ne znaju nositi s time. Najviše stradavaju njihove obitelji.

Kad dođe do kaznenog djela za koje branitelj treba odgovarati, onda treba sagledati sve okolnosti koje su do tog djela dovele. Treba vidjeti koliki mu je prag tolerancije, koji mu je stupanj samokontrole, liječi li se, dobiva li pomoć obitelji, stručnjaka, svoje udruge, društva. Drži li svoju bolest pod kontrolom? Ponekad je jedan takav slučaj zapravo propust cijelog sustava.

No ni tada nema opravdanja za nasilje i zločin. Status branitelja nikome ne daje pravo da naudi drugome – zaključuje M. Poljanac.

Braniteljsku populaciju on danas okuplja putem različitih aktivnosti – druženjima, kroz sportska natjecanja, kulturne i druge manifestacije. Obilazi branitelje na području Virovitice i okolice i osigurava im potrebno te uz novu svrhu pokušava ih izvući iz jednolične svakodnevnice. Puno radi s djecom i mladima, školama i ustanovama.

Svjetlu budućnost vidi u novom Domu hrvatskih branitelja – mjestu gdje će uz prostor za druženje i sport svoj kutak imati i djeca i mladi. Oni, poručuje, koji su bili i ostali smisao borbe svakog branitelja – neke bolje budućnosti. (www.icv.hr, Marija Lovrenc, foto: privatni arhiv, ilustracija)

Članak je objavljen u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije u serijalu: “Pedofilija – bolest društva koja raste, a lijek se ne nazire”.